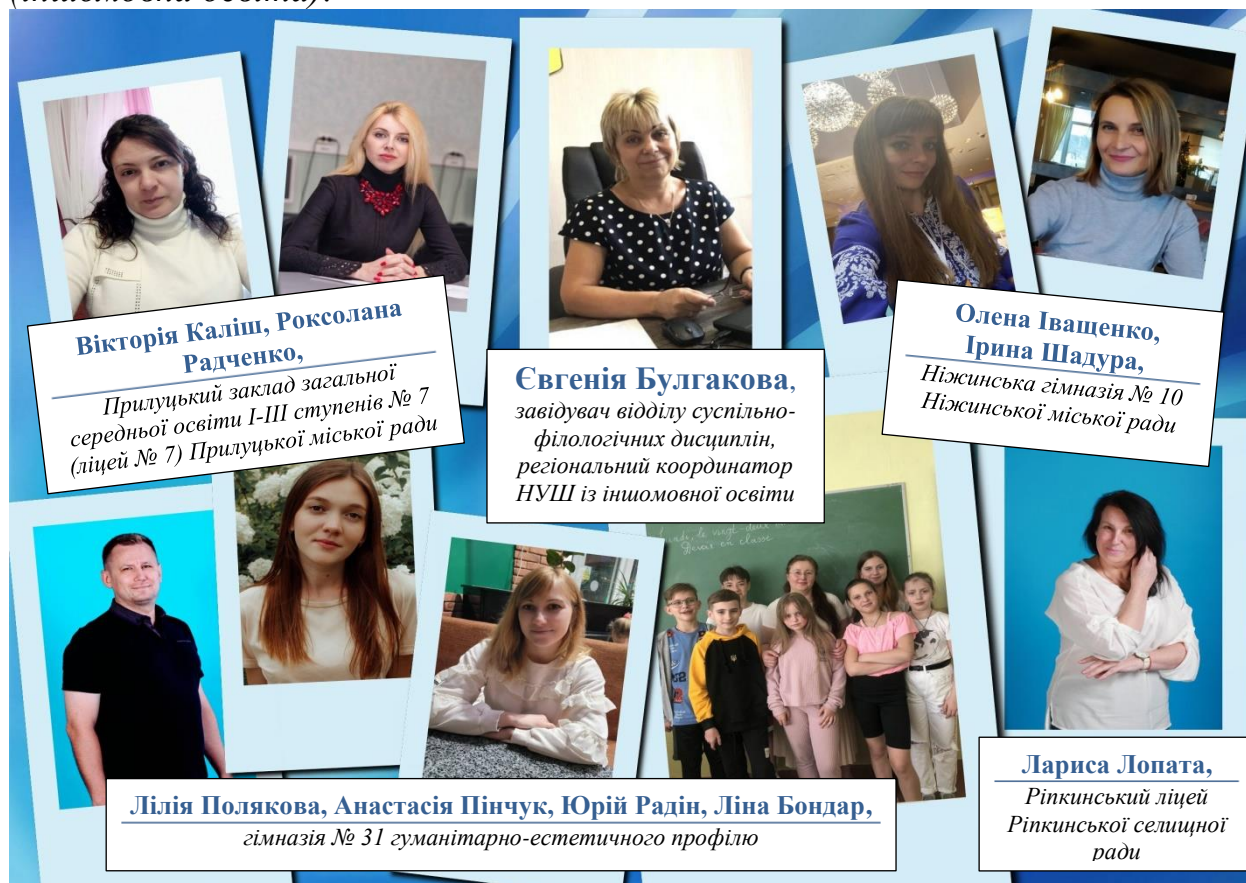

УЧИТЕЛЮ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Обласна творча група вчителів мовно-літературної освітньої галузі (іношомовна освіта):

Вікторія Каліш, Роксолана Радченко,

Прилуцький заклад загальної середньої освіти I-III ступенів № 7 (ліцей № 7) Прилуцької міської ради

Євгенія Булгакова,
завідувач відділу суспільно-філологічних дисциплін,
регіональний координатор НУШ із іношомовної освіти

Олена Івашенко, Грина Шадура,

Ніжинська гімназія № 10 Ніжинської міської ради

Лілія Полякова, Анастасія Пінчук, Юрій Радін, Ліна Бондар,
гімназія № 31 гуманітарно-естетичного профілю

Лариса Лопата,
Ріпкинський ліцей Ріпкинської селищної ради

НАСКРІЗНІ ВМІННЯ ЯК ОСНОВА ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ

*Life skills develop right attitudes
to think smartly, act smartly
and to live consciously
Rajeev Ranjan*

Що має формувати та розвивати шкільна освіта? Яким має бути сучасний урок: як учителеві фокусуватися не лише на знаннєвій парадигмі, а органічно поєднати розвиток компетентностей (предметної, ключових) та формування наскрізних умінь? Упродовж 2022/2023 навчального року ці питання були у фокусі уваги вчителів іноземної мови-учасників обласної творчої групи з теми «*Нова українська школа: перехід на наступний рівень*».

За результатами роботи групи пропонуємо активності/вправи, які можуть бути використані для формування наскрізних умінь.

<i>Наскрізне вміння/ дескриптор</i>	<i>Активність (вправа)</i>
I. Читати з розумінням	
Уміння виявляти приховану і очевидну інформацію	Прочитай. Правильно чи ні?
	Закресли зайве
	Заповни пробіли
	Дай відповідь на запитання/ Поєднай питання з відповіддю
	Опиши фотографію/малюнок
	Обери вирази, які відповідають змісту
	З'єднай фрази та символи
	Розташуй малюнки/фрази у правильному порядку
	Постав номер фрази під відповідним малюнком/рубрикою
	Розташуй фрази у хронологічному порядку, перша та остання – на своїх місцях
	Подивись на малюнок і скажи, яка фраза відповідає відсоткам
	Знайди та занотуй інформацію, яка відповідає таким цифрам...
	Розглянь та поясни інформацію, яка розміщена в таблиці
	Кому «належать» речення? Розглянь малюнки та дай відповідь. Визнач позитивне та негативне висловлювання
	Обери фразу, яка має те саме значення
	Визнач, яка інформація є найбільш важливою
	Знайди в тексті підтвердження щодо...
	Знайди слово, яке відповідає визначенню...
	Порівняй дві фотографії, знайди 3 помилки
	Прочитай про різні свята, визнач, яке свято зображено на фотографії
Прочитай розмову друзів про шкільну подію, заповни пропуски	
Знайди ключову фразу другого параграфу та заповни таблицю	
Прочитай текст про різних людей, запиши до кожного твердження відповідне ім'я, підкресли інформацію в тексті, яка допомогла тобі це визначити	
Хто сказав такі фрази «...»?	
Висловлювання припущень	Заверши історію. Порівняй завершення розповіді з тим, яке ти вигадав(ла)
	Розглянь ілюстрацію та уяви розвиток подій
	Прочитай назву тексту, спробуй здогадатися, про що йтиме мова
	Чому текст має таку назву? Чи ти згоден(а) з цією назвою? Дай іншу назву тексту
	Прочитай текст, спробуй передбачити подальший розвиток подій
	Подивись на зображення. Яка проблема головного персонажа?
	Подивись на фотографії, розташуй їх у логічному порядку. Прочитай та перевір
	Подивись на афішу, уяви зміст фільму
	Що тобі нагадує цей малюнок? Прочитай та перевір відповідь
Доведення надійності аргументів, висловлювання ідей, пов'язаних із	Знайди підтвердження факту
	Наведи цитату, яка ...
	Доповни текст інформацією
	Вкажи два позитивні та негативні аргументи
Знайди слова/вирази, які доводять, що ...	

<i>розумінням тексту після його аналізу і добору аргументів</i>	Знайди відповідність між цифрами та пам'ятками
	Знайди речення, які відповідають кожній ілюстрації
	Зміни 1 слово та виправ неправильні твердження
	Підкресли ключові слова
	Скажи, яке з резюме є правильним
	Скажи, в яких текстах героям притаманні такі риси характеру
	Прочитай інформацію, обери аргументи «за» та «проти»
	Склади таблицю, вкажи спільне та відмінне
	Дай відповідь на запитання, наведи додаткову інформацію
	Дай відповіді на запитання, використовуй частини тексту
	На скільки частин можна поділити текст? Дай назву кожній частині
	Підбери найбільш вдалий заголовок (із запропонованих) до тексту
II. Висловлювати власну думку	
<i>Висловлювати власну думку в усній формі</i>	Розкажи про свої уподобання
	Прочитай прислів'я та поясни те, яке тобі подобається найбільше
	Прочитай речення, скажи, чи ти згоден із думкою...
	Переглянь відео, сформулюй 5 правил безпечної поведінки в школі та вдома
	Дай відповідь на запитання. Вислови свою думку
	Ти читаєш допис та робиш коментарі. Доповни свою розповідь зазначеними дієсловами
	Прочитай уривки з листів учнів: які погляди ти вважаєш правильними, чому?
	Знайди вирішення проблеми/дай пораду
	Скажи чи ці поради є прийнятними для тебе
	Тебе запросили на радіоефір прокоментувати подію. Вислови свою думку
	Прочитай опитування про коледж. Що ти думаєш про результати опитування?
	Яке твоє ставлення до...? Скажи, що тобі подобається, а що – ні
	Сформулюй думку протилежну наступній ...
	Прочитай про улюблені вечірки дітей. Які вечірки тобі сподобались? Чому?
	Підготуй коротке повідомлення до відеоблогу «Яку професію я хотів(ла) би мати»
	Прочитай та продовж. Використовуй слова-помічники
	Прочитай текст. Вислови своє ставлення у формі невеликої доповіді
	Прочитай анонси фільмів та скажи, який фільм ти б подивився(лася). Чому?
	Проглянь меню, локацію, інтер'єр декількох кафе. Обери місце для святкування твого дня народження, поясни свій вибір
	<i>Висловлювати власну думку в письмовій формі</i>
Прочитай два листи, обери один та дай відповідь	
Прочитай комікс, зроби допис у шкільну газету	
Зроби рекламний проспект твого міста/туристичного місця твоєї країни	
Прочитай текст, опиши свої враження	
Напиши блог про незвичайну подію у твоєму житті	

	<p>Ти з друзями збираєшся провести день на природі, запропонуй одну річ, яку обов'язково потрібно взяти. Напиши повідомлення в месенджері</p> <p>«Увага! Розшук!»: Обери відому людину. Знайди про неї цікаві факти, опиши цю людину, поясни, чому дуже важливо з'ясувати, хто це</p>
III. Критично і системно мислити	
Визначення характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків	Ментальна карта, кубик Блума, кошик ідей
	Дай коротке пояснення кожному параграфу тексту
	Визнач головну ідею тексту
	Прочитай статистичні дані та порівняй з ...
	Встанови правду/істину
	«Брейн-фітнес»: Попрацюйте вдвох. Упродовж 2 хвилин поставте якомога більше запитань до теми уроку. Оберіть найцікавіше та найважливіше питання
Уміння аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи	Дискусія, дебати, інтелектуальний «батл», диспут, ток-шоу
	Наведи _ аргументів чому ти надаєш перевагу подорожувати_ (2 команди наводять аргументи «за» і «проти» певного виду транспорту)
	Дай відповідь на запитання, аргументуючи свою думку
	«Знайди довід»: Обери щось, що ти хотів(ла) б зробити/мати. Занотуй свої аргументи. З'ясуй, хто з однокласників має протилежну думку. Спробуй довести свій вибір
	Вправа «Хамелеон»: Учитель пропонує твердження, які стосуються теми. Учні підбирають аргументи «за»/«проти»
	«Плакат думок»: Учні працюють у групах/індивідуально; кожен висловлює свою думку щодо проблемного питання та додає короткий допис
	«Горщик з тезами «За» та «Проти»: Учні опрацьовують контраверсійні тези з горщика та доводять свою думку
Уміння розрізняти факти, їх інтерпретації, способи маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації	«Що відбувається?»: Розглянь малюнок, подумай, обговори ідеї в парі. Прослухай та порівняй версії, визнач, який варіант був максимально наближений до істини
	«Бліцопитування»: Учні отримують ролі кореспондентів і респондентів, проводять опитування, роблять висновки
	«Звідки ти це знаєш?»: Запитай у своїх однокласників «Звідки ти це знаєш?» (учні діляться інформацією з теми, що вивчається), поміркуйте чи надійне це джерело
	«Правило трьох джерел»: Знайди підтвердження інформації не менш, ніж у трьох різних джерелах, наведи приклади
	«Рекламна математика»: Проводимо дослідження: учні рахують кількість побаченої/почутої/прочитаної реклами за тиждень. Обговорюємо результати
	«Правило 5 пальців»: Перевір чи врахував(ла) ти правило 5 пальців: Які критерії для пошуку інформації? Чи можу я довіряти цьому джерелу? Чи всі факти було взято до уваги? Чи достатньо в мене фактів для висновків? Які висновки я можу зробити?

IV. Логічно обґрунтовувати позицію	
Здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів	«Згоден чи ні»: Як знайти вирішення проблеми? Розвini наступні ідеї, якщо ти згоден
	«Сократівське опитування»: Учні відповідають на спеціально підготовлені питання та доходять до певного висновку
	Дискусійне кафе
	«Барометр»: Кожен із учнів займає місце біля умовної позначки, яке відповідає їхній позиції стосовно певного питання. У ході обговорення учні можуть змінювати своє місце
	«Шість капелюшків»: Кожен учень малює капелюх певного кольору (Білий капелюх розпочинає обговорення): Білий: обмежується фактами, не робить оцінки Червоний: висловлює свої почуття та власну думку Чорний: вказує на негативні аспекти, ризики й небезпеки Жовтий: показує позитивні аспекти, можливості та переваги Зелений: вносить нові ідеї і можливості Синій: узагальнює результати та завершує обговорення
V. Діяти творчо	
Креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей	Пісня-гра «Вигадай продовження»: Прочитай слова пісні та уяви подальшу історію героїв
	Створи об'яву, рекламу, дизайн постера, запрошення на день народження
	Напиши передбачення, склади гороскоп на наступний тиждень
	Подивись на малюнок та уяви, що можуть сказати різні персонажі
	Подивись на малюнок, уяви, що відбулося до, та, що буде після
	«Дивакуватий архітектор»: Для вправи учням потрібно мати папір та олівець. На дошці вчитель записує назви предметів, а потім пропонує учням створити будинок лише зі вказаними предметами
	Створи та опиши одяг, який би ти вдягнув(ла) на свято до друга/подруги (ніхто інший не має бути одягнений, як ти)
	Склади лист-запрошення учням із іншої країни відвідати твій населений пункт
	«Перша та остання фрази»: Напиши 6 фраз, щоб вийшла розповідь
	Створи міні історію (учні мають різні чудернацькі картинки): Склади логічну розповідь за зображеннями
	Передай зміст тексту у вигляді інфографіки
	Прочитай, пройди опитування та створи власне для своїх однокласників
	Прочитай слогани, прокоментуй; попрацюйте вдвох та придумайте інші слогани
	Створи меню дитячого тематичного кафе
	Уяви, що ти мешканець іншої країни. Зроби невеличку презентацію себе та своєї країни. Які б речі/риси ти обов'язково згадав(ла)?
	Обери професію, уяви себе успішним у цій професії, розкажи про себе
	Обери фото квартири/кімнати та спробуй себе в ролі ріелтора
«Відомий незнайомиць»: Обери відому людину та опиши її. Представ її портрет, твої однокласники мають здогадатися про кого йдеться	
«Чорне та біле»: Учні мають різнокольорові набори слів	

	<p>Кожен учень/учениця обирає слова певного кольору та записує їх на аркуші. Поряд із кожним словом потрібно написати слово з протилежним значенням. Учні обмінюються своїми аркушами та складають розповідь зі словами, які обрав однокласник/однокласниця</p> <p>Учні відгадують загадки та створюють власні</p> <p>«Два слова»: Учні розгортають підручник на довільних сторінках, заплющують очі та олівцем обирають два слова. Із цими словами необхідно придумати розповідь</p> <p>Прочитай висловлювання відомих людей. Передай їх зміст у декількох реченнях</p> <p>Відредагуй лист у формі об'яви</p>
VI. Виявляти ініціативу	
Активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем	«Готуємось до подорожі»: Ваш клас готує подорож до_. Ти шукаєш інформацію та пропонуєш маршрут
	Обери одну з ілюстрованих тем, запропонуй вирішення, щоб розв'язати проблеми
	Мапа думок
	Склади інструкції як діяти в екстремальних ситуаціях
	Прочитай гороскоп, дай пораду своїм однокласникам
VII. Конструктивно керувати емоціями	
Здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, розуміти як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності	«Коло питань»: Які емоції в тебе викликали події, про які йдеться в тексті/розповіді? Чому однакова інформація викликає в різних людей різні емоції? Як ти думаєш, які емоції переживав цей герой (історичний діяч, вчений), коли вирішив так діяти? На твій погляд, вони допомагали чи заважали йому? Чому ти так думаєш?
	Вибери зі списку 3 або 4 приклади поведінки, які характеризують тебе найкраще, обґрунтуй свій вибір
	«У мене все добре, коли...»: Зроби сторінку для газети. Підготуй малюнки та напиши невеликий текст
	Прослухай діалог та скажи, що відчувають герої: Які слова та вирази допомогли тобі це зрозуміти? Які емоції викликала в тебе групова робота? Чи змінювались емоції інших учнів у групі під час вашого обговорення теми?
	Прочитай враження дітей про фільм та визнач спільне в оцінюванні
	«Шкала емоцій»: Учні відмічають свій настрій до/після виконання вправ та пояснюють чому відчувають саме такі емоції
	«Передай маску»: Учні сідають у коло, відтворюють певні почуття, сусід переймає маску і намагається відтворити емоційний стан. Підбиття підсумків: які емоції допоможуть, а які можуть стати перепорою
VIII. Приймати рішення, розв'язувати проблеми	
Здатність обирати способи розв'язання проблеми на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх	Діаграма «Фіш-боун»: Діаграма складається з голови – (проблеми), верхні кістки – (основні причини виникнення проблеми), нижні – (факти, що є підтвердженням певних причин), хвіст – (висновки). Учні аналізують проблемне питання у групах, заповнюють діаграму. Аналіз діаграм між групами, підбиття підсумків
	«Оголошення» (учні працюють у групах): Зробіть оголошення та поясніть, що сталося. Попросіть людей вам допомогти відшукати

<i>виникнення, уміння аналізувати проблемні ситуації</i>	ваші речі та крадія
	Уявіть переваги і небажані наслідки таких гіпотез
<i>Уміння формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично перевіряти, обґрунтовувати гіпотези</i>	Прочитай інформацію та скажи, яка головна проблема, на думку автора, на твою думку
	Вибери ситуацію та скажи, щоб ти робив(ла) б, як реагував(ла) б, якщо...
	Прочитай назву статті. На твою думку, про що йдеться в статті?
	Ознайомся зі змістом тексту. Продовж речення з «якби»
	Що робили б ці відомі персонажі, якби вони жили сьогодні?
	«Інформаційне поле»: Проаналізуй інформацію, визнач переваги та недоліки, причини і наслідки. Знайди три факти, які підтверджують чи спростовують гіпотези
<i>Уміння здобувати потрібні дані з надійних джерел</i>	Подивіться на географічну карту та визнач...
	Рубрика «Чи ти знаєш, що у світі існує...»: Знайди цікаву інформацію та поділися нею з однокласниками
	«Географічні замальовки»: Знайди назви міст України будь-якою іноземною мовою, скажи як іноземці називають жителів цих міст
	«Твій проєкт»: Знайди на сайті Міністерства екології та природних ресурсів інформацію, яка тебе цікавить, поділися нею з однокласниками
	«Встанови біографію»: Проведи дослідження та знайди інформацію про..
	Прочитай тексти презентації, визнач кожне місто, використовуючи карту
	«Хронологічний буклет»: Знайди та розташуй у хронологічному порядку ключові дати взаємовідносин України з країною, мова якої вивчається. Презентуй свій буклет
	«Чи знаєш ти ці дати?»: Скажи, із якої епохи кожен із цих персонажів. Використай три інформаційні джерела
	«Мовне дослідження»: Ознайомся з сайтом Атласу зникаючих мов. Із якою інформацією ти б хотів(ла) поділитися з однокласниками? Поясни свій вибір
<i>IX. Співпрацювати з іншими</i>	
<i>Уміння планувати власну та групову роботу</i>	Попрацюйте в чотирьох. Підготуйте збори учнівської асоціації щодо планування подорожі наприкінці року
	Підготуйте презентацію вашого інтернет-магазину. Визначте відповідального за створення оголошення в соцмережах, рекламних флаєрів для перехожих, запис рекламного ролику на місцевій радіостанції, відеоролику про новий магазин, створення змісту інтернет-сторінки
	Організуйте конкурс розумників, квест, спектаклів на тиждень іноземних мов
	«Кастинг»: Уяви, що ти прийшов(ла) на кастинг фільму, тобі потрібно представитися режисеру, продумай план розповіді та презентуй
	Попрацюйте в групах, поділіться з друзями описом улюбленого домашнього одягу, знайдіть у групі тих, хто має спільні з вами уподобання